

ruim achtduizend Duitsers. De gebieden werden in april '49 overgedragen.

De Bondsrepubliek, geleidelijk-aan Nederlands partner in de verbanden van de Navo, de Europese Kolen- en Staalgemeenschap en de EEG, ging op teruggave aandringen en kreeg haar zin: in '60 werd een akkoord bereikt waarbij de grenscorrecties vrijwel geheel ongedaan werden gemaakt – daar stond tegenover dat de Bondsrepubliek zich verplichtte, aan Nederland 280 mln *DM* schadevergoeding te betalen, waarvan bijna de helft: 125 mln¹, bestemd zou zijn voor Nederlandse vervolgingssslachtoffers.² Het parlement keurde de regeling niet zonder aarzeling, ook niet zonder verontwaardiging, goed en de geannexeerde gebieden werden op 1 augustus '63 opnieuw Duits.

Er werd door de Bondsrepubliek méér schadevergoeding betaald: in de jaren '60 en '70 nog enkele honderden miljoenen *DM* voor door vervolgingssslachtoffers geleden materiële schade – het nam alles tezamen de jegens Duitsers bestaande animositeit bij velen niet weg. *Argwaan en profijt* gaven de historici H. J. G. Beunders en H. H. Selier in '83 als titel mee aan hun studie over de verhouding tussen Nederland en West-Duitsland in de gehele naoorlogse periode. Inderdaad, argwaan bleef bestaan, gekoppeld aan zekere genoegdoening dat de eenheid van Duitsland verbroken was ('Nederland slaapt rustiger zolang Duitsland verdeeld is'³), en profijt was er. De Bondsrepubliek werd opnieuw, en bleef, Nederlands belangrijkste handelspartner en de doorvoer naar Duitsland droeg er toe bij dat het havengebied van Rotterdam het grootste ter wereld werd. Kwamen er terwille van de in-, uit- en doorvoer in '46 schepen binnen met een totaaltonnage van 17,6 mln brutoregister-ton, in '85 is dat cijfer gestegen tot 505 mln.⁴

¹ De rest werd gevormd door twee bedragen: een bedrag ter vergoeding van de Nederlandse investeringen in de geannexeerde gebieden en een met betrekking tot de z.g. *Auslandsbonds* – in vreemde valuta luidende Duitse staats- en andere overheidsobligaties, waarop de achterstallige rente alsnog werd betaald en die, voorzover zij tijdens de bezetting tegen (nu waardeloze) *Reichsmarken* waren gekocht, vergoed werden. ² Duitse vervolgdgen vielen onder de bepalingen van het *Bundesentschädigungsgesetz* – op initiatief van Nederland had de regering van de Bondsrepubliek zich bereid verklaard, de aanspraken van vervolgdgen uit acht andere Europese staten met een bedrag-ineens af te kopen. Zo werd onder de Franse vervolgingssslachtoffers een bedrag van 400 mln *DM* verdeeld. ³ H. J. G. Beunders en H. H. Selier: *Argwaan en profijt. Nederland en West-Duitsland 1945-1981*, p. 36. ⁴ Deze en vele andere in dit hoofdstuk (en in hoofdstuk 3) vermelde statistische gegevens zijn ons verstrekt door het Centraal Bureau voor de Statistiek.